subiungit qui in oratorio psallendo delinquunt dicēs (Si qs dū pnunciat psalmē aut respōsoriū aut antiphonā vel lectionē fallit) siue fefellerit vt.s. chorū perturbet (nisi per satisfactionē ibi corā oībus humiliat⁹ fuerit maiori vindicte subiaceat) id est in capitulo obiurget pclamet coraz oībus. Et sequitur causa (Quippe qz noluit humilitate corrigere quod negligentia deliquit) Hic nota q inter fallētes in oratorio talis distictio haberi potest. Aut eniz talis qui pnunciat psalmū aut respōsoriū facit fallere totū choꝝ: aut non facit fallet sz ꝯturbat alios: aut fallit sine alioꝝ ꝯturbatione. In primo casu est ꝯsuetudo apud aliquos vt tā ipse q̄z chorus tot⁹ flectat genua ita vt caput ponāt in terrā. In scdo sufficit q ipe sol⁹ flectat genua absq̄z eo q caput ponat in terrā. In tertio sufficit vt se flectat sicut est ꝯsuetudo cuz dicit gloria patri. De lectionibus vero qdam dāt talē regulā: q dz esse deputatus aliqs frater qui libros corrigat: lector vo si male legit in libro correcto ꝛ postea p seipsuz recuperat emendando nullā veniā petit. Alioqn ꝑm discretionē superioris satisfacit. Si aūt quod ē in libro dicit ꝛ liber correctus nō est nullam veniam petit. Seqtur (Infantes vero p tali culpa vapulēt) scilicet si nō satiffecerit postq̄z fefellerūt: vel si eoꝝ magister pro taliū culpe aut negligentie magnitudine illos dignos iudicauerit flagellis poterunt vapulare: nō tamen in ecclesia aut in capitulo sed ī scholis eorum. Omnia plana sunt.

Distictio fallentium ī oratorio.

Diuersa satisfaciādi forma.

Capitulum.xlvj.regule de his q in alijs quibuslibet reb⁹ delinquūt.

Si quis dū in labore quouis ī coquina: ī cellerario in ministerio: in pistrino in orto in arte aliquā duz laborat vel in quocūq̄z loco aliquid deliquerit aut fregerit quippiā: aut perdiderit vel qd excesserit vbiubi: ꝛ nō veniens cōtinuo ante abbatez vel cōgregationē ipse vltro satisfecerit ꝛ pdiderit delictū suum: dū per alium cognitū fuerit maiori emendationi subiaceat. Si aīe vero peccati causa fuerit latens tantū abbati aut spūalibus senioribus patefaciat qui sciant curare sua vulnera ꝛ aliena: nō detegere ac publicare.

Arg. q abbates tēpore. S. B. erant sacerdotes ꝛ p cōsequens ēt ipse.

Tractatus. D.car.cxj. de emendatiōe culpaꝝ que in exterioribus qbuslibet vel etiam in sola conscientia cōmittuntur.

Si quis dū in labore ꝛc. Assignata in precedenti capitulo satisfactiōis forma p defectibus cōmissis in oratorio. Cōsequenter subdit sanctus pr̄ modū satisfaciendi: p defectibus cōmissis in alijs rebus siue in officijs Et diuiditur ī duas partes. In pr̄ia agit de emendatione culpaꝝ que cōmittunt ī aliquo ope exteriori. In secūda de curatione culpaꝝ que interius in animo soluz pmanet. Circa primā partem dicit sic (Si qs dū in labore quouis in coquina in cellerario in ministerio ī pistrino in orto ī arte aliqua dū laborat vel in quocunq̄z loco aliquid deliquerit).s. per īcuriā peccauerit: attinere vr̄ ad illud qn̄ aliquid sic versatur vt recolligi nō posset: sicut vinū oleum ꝛ huiusmodi (aut fregerit qppiā aut pdiderit aut aliud qd excesserit) cū excedere sit methā siue modū transire: excedere attinet ad excessum in verbo aut in īcessu inhonesto aut in sonitu īmoderato tempore silentij: sicut cū aliquid de mensa ei⁹ negligentia ceciderit qd sonitū cūctis audientibus faciat: ꝛ similia in qbus qs videatur modū excessisse (vbiubi).i. in quocūq̄z loco aut opere hoc ꝯtigerit (ꝛ nō veniēs ꝯtinuo) nō quidē illico ope dimisso: sed obedientia siue opere cōsummato (ante abbatē) supple solū in minoribus delictis vel excessibus ꝛ veniā petere (vel congregationē) ꝛ hoc in maioribus excessib⁹ culpis aut dānis q̄ cōgregationē turbare aut scandalizare possent que cū pro exces

Curatio culparuz que cōmittuntur in exteriori ope

Excedere ꝑprie.

su fine iudicio dimitti nō debeāt: ante cō gregationē ab abbate venia petenda est. Abbas aūt scōm q̄ culpe excessum ꝛ itē tionē peccantis cognouerit: ita extendet aut dimittere debet iudiciuz (Ipe vltro) id est sponte (satisfecerit ꝛ prodiderit delictum suum) Sequitur (Dum per aliū cognitum fuerit maiori subiaceat emendationi) supple q̄z si per se nullo alio deferente aut proclamāte denūciasset siue manifestasset. Hoc tñ sane intelligenduz ē ne detur locus inuidis ꝛ maliuolis. Multi enim maliuoli accusatores fratꝝ suoꝝ potius q̄z emendatores errorꝝ videntes damnū ꝛ excessuz factū antecedere possent ad annūciandū abbati quatenus ille, qui excessit maiori vindicte subiaceat qz regula dicit dum per alium cognitum fuerit maiori subiaceat emendationi. Nō ergo hoc est accipiendū quando denunciatio ꝛ proclamatio fit ante tempus venie petende: hoc est antequam frater q excessit ab opere siue obedientia cessauerit siue ante capitulum diei immediate sequentis excessum factum: siue cū fit denunciatio p aliū ante temp° statutum ab abbate. Vbi mos est q abbate tempus determinatum instituitur in quo fratres de huiusmodi excessibus veniam petant: qui autem prefatis tēporibus veniam nō petierit ꝛ postea alter denūciauerit abbati tūc ille qui neglexit veniam petere: debet merito subiacere maiori vindicte. Sequitur (Si animevero peccati causa fuerit latens tantum abbati aut spiritualibus senioribus patefaciat qui sciāt curare sua ꝛ aliena vulnera non detegere ꝛ publicare) Hec est secūda pars capituli. Et est sensus. Si tale fuerit delictū cōmissuz aut excessus q̄ ad nullius alterius attinet dāñū: sed ad seipsum solum pertinet: huiusmodi non palaz sed abbati tantum aut seni probatissimo tanq̄z vulnus sanandū aperiendum est Naz vt ait ambrosius super ps. xxxvij. Peccatorum morbus inardescit dū tegitur: euaporatur autē si confessori proditur. Unde confessio vt ait Augustinus est per quam morbus latēs spe venie aperitur. De hac materia plura notata sunt superius circa quintum gradum humilitatis quare supersedemus ab vlteriori sermone breuitatis causa. Sed aduertendum q̄ duas hic sanctus pater conditiones assignat quas abbas et spirituales seniores siue patres habere debent qui huiusmodi peccatorꝝ confessionibus audiendis deputantur. Prima est scientia curationis cum dicit: qui sciant curare sua ꝛ alena vulnera. De quo dicit sic origenes super psal. xxxvij. Circūspice primum diligentius cui debeas confiteri peccatum: proba prius medicum cui debeas languoris exponere causam qui compatiendi et velendi nouerit disciplinam. Et Augustinus: Qui peccata sua confiteri vult vt inueniat gratiam: sacerdotem querat ligare ꝛ soluere scientē ne cum circa se negligens extiterit ambo in foueam cadant. Secunda est vt teneat que audierit in confessione semper in secreto cum dicit: Non detegere ꝛ publicare. Leo papa: Sacerdos ante omnia caueat ne de his que confitentur ei peccata recitet aliquando alicui: quod si fecerit deponatur ꝛ omnibus diebus vite sue peregrinando pergat ignominiose. Et innocentius in capitulo: Omnis vtriusq̄z sexus: extra de pe. ꝛ remis. dicit sic: Caueat autem omnino scilicet confessor ne verbo aut signo aut aliquo quouis modo p̄dat aliquatenus peccatorem: sed si prudentiori consilio indiguerit illud absq̄z vlla expssione persone caute requirat: quoniam q peccatum in penitentiali iudicio detectū presumpserit reuelare non solum a sacerdotali officio deponendū decreuimus verumetiam ad agendam perpetuam penitentiam in artum monasteriū detrudēdū.

Aduerte hāc distictionem

De conscientie reatu.

Bonum confessionis.

Due cōditiones patrū cōfessorum.

Graue delictum reuelantium confessiones.

¶ Capitulum. xlvij. regule ō significatione hora operis dei.

Uncianda hora operis dei die noctuq̄z sit cura abbati: aut ipse nūciare aut tali sollicito fratri iniungat hāc curāt oia horis competentibus compleant. Psalmos